

Psykolognævnet

Autorisationsordning for psykologer

Retningslinjer for den praktiske uddannelse

maj 2021

Indholdsfortegnelse

Kapitel 1. Formålet med den praktiske uddannelse	3
Kapitel 2. De grundlæggende krav til uddannelsen	4
2.1. Kravet om sammenhæng i den praktiske uddannelse	4
2.2. Tidspunktet for påbegyndelse af uddannelsen	4
2.3. Aktualitetskravet	4
2.4. Arbejde i udlandet og udenlandske supervisorere	5
Kapitel 3. Uddannelsens varighed	5
3.2. Beregning af arbejdsperioder	5
3.2.1. Beregning af ugentlig arbejdstid som selvstændig	6
3.2.2. Fravær	6
Kapitel 4. Uddannelsens indhold	6
4.1. Arbejdsforhold under uddannelsen	6
4.2. Arbejdsopgaver: Hovedområder og konfrontationstimer	7
4.2.1. Hvad er en konfrontationstime?	8
4.2.1.1. Teknologiunderstøttet psykologbehandling/videosamtaler	8
4.3. Supervision	9
4.3.1. Formålet med supervision - ansvar og pligter	9
4.3.2. Supervisors faglige kvalifikationer	9
4.3.3. Antal supervisorere	10
4.3.4. Supervisionens omfang	10
4.3.5. Individuel supervision	10
4.3.6. Gruppesupervision	10
4.3.7. Ekstern supervision	11
4.3.7.1. Hvis intern supervisor skifter arbejdsplads eller går på pension	12
4.3.7.2. Hvis supervisanden skifter arbejdsplads	12
4.3.8. Intern supervision	12
4.3.9. Supervisionsformer	12
4.3.9.1. Live-supervision på kursus	12
4.3.9.2. Fjernsupervision	12
4.4. Egenterapi	13
Kapitel 5. Ikrafttræden og overgangsordning	14

Herudover følger et bilagsdokument med vejledning om dokumentation af den praktiske uddannelse, definitioner og eksempler på bl.a. udredning og intervention i relation til målgrupperne individ, gruppe og organisation.

Autorisationsordning for psykologer

Retningslinjer for den praktiske uddannelse

Retten til at blive autoriseret som psykolog er betinget af, at psykologen har bestået kandidateksamen i psykologi eller en dermed ligestillet eksamen, og at psykologen derefter har gennemført en supplerende praktisk uddannelse af mindst 2 års varighed.

I medfør af § 2, stk. 1, nr. 2 i psykologloven fastsætter Psykolognævnet retningslinjer for den praktiske uddannelse, der kan danne grundlag for autorisation.

Kapitel 1. Formålet med den praktiske uddannelse

Den uddannelse, der kan danne grundlag for autorisation, er en praktisk efteruddannelse, der har til formål at sikre borgerne en kvalificeret psykologydelse.

Uddannelsen skal kvalificere psykologen til selvstændigt at kunne påtage sig forskelligartede opgaver med udredning og intervention. Dette skal ske ved at træne psykologen i at benytte erhvervet teoretisk viden i praksis, således at psykologen bliver i stand til at begrunde sine psykologfaglige tiltag på grundlag af teoretiske og metodiske overvejelser.

I forhold til **udredning** betyder det, at psykologen kan:

- argumentere for relevante udredningsformer i forhold til opdraget,
- tilrettelægge udredninger, der er realistiske og praktisk gennemførlige,
- foretage udredninger med relevans og præcision, dvs.
 - at de anvendte metoder er relevante i forhold til det, der skal undersøges,
 - at de anvendte procedurer og/eller prøver bruges efter deres hensigt,
 - at udredningen er tilstrækkelig omfattende til, at psykologen kan drage pålidelige konklusioner,
 - at psykologen på baggrund af udredningen kan begrunde interventioner og/eller foretage visitering.
- udarbejde en skriftlig eller mundtlig afrapportering af udredningen, der besvarer den opgave, som ligger i opdraget.

I forhold til **intervention** betyder det, at psykologen kan:

- argumentere for relevante interventionsformer i forhold til udredningen og/eller opdraget,
- anvende forskellige metoder og interventionsformer,
- opstille mål for interventionen, der er realistiske, og som kan gøres til genstand for evaluering,
- evaluere relevansen af de anvendte interventionsformer.

Formålet med uddannelsen er endvidere, at psykologen i løbet af uddannelsen skal øge sin bevidsthed om egne styrker og begrænsninger samt udvide sine faglige muligheder for at foretage et kvalificeret skøn og for at forholde sig reflekterende til eget teoretisk ståsted.

De to hovedområder udredning og intervention er nærmere beskrevet i pkt. 4.2 om arbejdsopgaver.

Kapitel 2. De grundlæggende krav til uddannelsen

Den praktiske uddannelse til autorisation har en varighed svarende til 2 års arbejde på fuld tid.

Psykologen skal i løbet af uddannelsen have haft mindst 500 konfrontationstimer med udredning og mindst 500 konfrontationstimer med intervention. Af de i alt 1000 konfrontationstimer skal psykologen have haft mindst 200 timer over for individer og mindst 200 timer over for *enten* gruppe *eller* organisation.

Derudover skal psykologen have modtaget i alt 160 timers supervision på sit arbejde med udredning og intervention. Af de i alt 160 timer skal 40 timer være modtaget som individuel supervision, 40 timer skal være modtaget i gruppe og 40 timer skal være modtaget ved samme eksterne supervisor.

Der kan kun under særlige omstændigheder gives dispensation for ovenstående krav til autorisation. Det skyldes, at kravene er helt grundlæggende for at sikre, at psykologen opnår den kvalifikation, der kræves som autoriseret psykolog.

Psykologen skal kunne dokumentere at have gennemført den praktiske uddannelse. Vejledning om hvordan psykologen dokumenterer at opfylde kravene til autorisation findes i bilagsdokumentet.

2.1. Kravet om sammenhæng i den praktiske uddannelse

De forskellige krav til autorisation hænger sammen. Der skal være modtaget supervision i et arbejdsforhold, for at arbejdsforholdet kan medregnes til autorisation. På samme måde skal supervision være modtaget i et arbejdsforhold for, at supervisionen kan medregnes til autorisation.

Det betyder, at hvis et arbejdsforhold ikke opfylder betingelserne for at kunne medregnes til autorisation, kan den supervision, der er modtaget i arbejdsforholdet, heller ikke medregnes til autorisation. Og omvendt, hvis den supervision, der er modtaget i et arbejdsforhold, ikke opfylder betingelserne for at kunne medregnes til autorisation, kan arbejdsforholdet heller ikke medregnes til autorisation.

2.2. Tidspunktet for påbegyndelse af uddannelsen

Den praktiske uddannelse til autorisation kan tidligst påbegyndes på datoen for bestået kandidateksamen. Det er den dato, der fremgår på eksamensbeviset, der er datoen for bestået kandidateksamen.

Det betyder, at arbejde, der måtte være udført og supervision, der måtte være modtaget, før bestået kandidateksamen, ikke kan medregnes til autorisation.

Hvis psykologen har en udenlandsk kandidateksamen, som er blevet anerkendt af Psykolognævnet, vil det fremgå i nævnets afgørelse om anerkendelse, fra hvilken dato arbejde og supervision kan medregnes til autorisation.

2.3. Aktualitetskravet

Der er ikke nogen frist for, hvornår man skal have gennemført den praktiske uddannelse til autorisation efter bestået kandidateksamen.

Autorisationsordningen er frivillig, og den praktiske uddannelse kan påbegyndes på et hvilket som helst tidspunkt efter bestået kandidateksamen.

Der gælder dog et krav om aktualitet.

Det er en forudsætning for at blive autoriseret, at ansøgerens praktiske psykologvirksomhed har aktualitet. Det samme gør sig gældende for den supervision, ansøgeren har modtaget på sit arbejde. Ansøgere, der har gennemført en praktisk uddannelse, der ligger mere end 10 år tilbage, skal herudover have udført praktisk psykologfagligt arbejde af mindst 2 års varighed inden for de seneste 10 år og have modtaget supervision i denne virksomhed for at kunne opnå autorisation.

Dette krav er til for at sikre, at psykologen har en gældende og aktuel psykologfaglig viden og praktisk erfaring på det tidspunkt, hvor vedkommende bliver autoriseret.

2.4. Arbejde i udlandet og udenlandske supervisor

Den praktiske uddannelse eller dele heraf kan gennemføres i både Danmark og i udlandet.

Supervision modtaget ved udenlandske supervisorer kan dermed også medregnes, hvis supervisionen opfylder de almindelige krav til supervision.

Se under pkt. 4.3.2 om supervisors faglige kvalifikationer og pkt. 4.3.4 - 4.3.9 om kravene til supervision. Vejledning om dokumentation for arbejde og supervision, der er gennemført i udlandet, findes i bilagsdokumentets pkt. 2 og 3.

Kapitel 3. Uddannelsens varighed

3.2. Beregning af arbejdsperioder

Den praktiske uddannelse skal have en varighed svarende til mindst 2 år på fuld tid.

Arbejdsperioder på deltid medregnes til autorisation med halvdelen af arbejdsperioden. Det betyder, at en psykolog, der udelukkende arbejder på deltid, vil være 4 år om at opnå det, der svarer til 2 år på fuld tid.

Hvis psykologen har to sideløbende deltidsjobs, der hver for sig opfylder betingelserne for at kunne medregnes til autorisation, kan psykologen opnå det, der svarer til 2 års arbejde på fuld tid på 2 år. Det betyder blandt andet, at hvert deltidsarbejde skal være på minimum 15 arbejdstimer om ugen, og at der skal være modtaget supervision på arbejdsopgaver i hvert arbejdsforhold.

Arbejde på fuld tid = 30 arbejdstimer og derover om ugen.

Arbejde på deltid = 15-29 arbejdstimer om ugen.

Arbejdsperioder med en ugentlig arbejdstid på under 15 timer kan som udgangspunkt ikke medregnes til autorisation.

3.2.1. Beregning af ugentlig arbejdstid som selvstændig

Den ugentlige arbejdstid for selvstændige er baseret på et gennemsnit for den samlede arbejdsperiode, som fås ved at dividere antallet af arbejdstimer i den dokumenterede arbejdsperiode med antallet af arbejdsuger i samme periode.

Beregningen baseres således på følgende kriterier:

- antal arbejdsuger i den dokumenterede arbejdsperiode (1 år svarer til 40 arbejdsuger)
- antal konfrontationstimer i arbejdsperioden
- at én konfrontationstime tæller som to arbejdstimer som selvstændig
- en konfrontationstime svarer til 60 minutter.

Det betyder, at en selvstændig psykolog skal have haft i gennemsnit minimum 7,5 *konfrontationstimer* om ugen for at have haft det, der svarer til 15 *arbejdstimer* om ugen, således at arbejdsperioden kan medregnes.

Beregning på årsbasis (1 år = 40 arbejdsuger)

På ét år skal psykologen have haft mindst 1200 arbejdstimer for at have arbejdet fuld tid, da 30 arbejdstimer pr. uge × 40 arbejdsuger = 1200 arbejdstimer.

1200 arbejdstimer svarer til 600 konfrontationstimer, da én konfrontationstime tæller som to arbejdstimer som selvstændig.

Har psykologen arbejdet fra 600 og op til 1199 arbejdstimer på ét år svarer arbejdsperioden til deltid. Det vil sige, at deltidsarbejde indebærer, at man har mindst 300 konfrontationstimer på et år.

3.2.2. Fravær

Fuldt fravær fra arbejdet i *mere end* 8 sammenhængende uger fratrækkes ved opgørelsen af arbejdsperioder. Med fuldt fravær menes, at psykologen har arbejdet mindre end 15 timer om ugen.

Det betyder, at hvis psykologen f.eks. har arbejdet i 2 år på fuld tid i ét arbejdsforhold, men undervejs i de 2 år har haft 10 ugers sammenhængende fuldt fravær fra arbejdet, skal psykologen dokumentere yderligere 10 ugers arbejde på fuld tid for at opfylde kravet til uddannelsens varighed.

Årsagen til fraværet er uden betydning.

Supervision, der er modtaget i ovennævnte fraværsperioder, kan ikke medregnes til autorisation. Vær særligt opmærksom på dette ved dokumentation for den praktiske uddannelse. Se bilagsdokumentets pkt. 3.

Kapitel 4. Uddannelsens indhold

4.1. Arbejdsforhold under uddannelsen

Et arbejdsforhold kan medregnes til autorisation, hvis:

- Det har haft en varighed på mindst 5 måneder
- Psykologen har haft mindst 15 arbejdstimer om ugen
- Psykologen har haft konfrontationstimer i arbejdet

- Psykologen har modtaget løbende supervision på sine arbejdsopgaver.

Uanset om man har arbejdet som:

- Fastansat lønmodtager, f.eks. klinisk psykolog, Ph.d.-studerende mv.
- Vikar
- Ulønnet frivillig
- Ansat i løntilskud eller virksomhedspraktik
- Praksiskandidat
- Selvstændig erhvervsdrivende/privatpraktiserende

4.2. Arbejdsopgaver: Hovedområder og konfrontationstimer

Psykologen skal have arbejdet inden for hvert af de to hovedområder: Udredning og intervention.

Udredning

Udredning karakteriserer det forløb, hvor psykologen f.eks. via indsamling af information, samtaler med klienter, testning, undersøgelse samt vurderinger og analyser arbejder sig frem til en forståelse af den præsenterede opgave, problem eller konflikt. Her stiller psykologen spørgsmål til klienten.

Udredningen afsluttes oftest med, at psykologen gennem en rapportering (mundtlig eller skriftlig) præsenterer sin udredning og dens konklusioner til opdragsgiveren.

Intervention

Intervention karakteriserer det forløb, hvor psykologen på baggrund af en erhvervet viden om opgaven (via egen eller andres udredning, et indledende samtaleforløb eller lignende) igangsætter en påvirknings-, ændrings- eller udviklingsproces ved hjælp af psykologiske metoder. Her stiller psykologen forslag til klienten, og der er tale om direkte intervention.

Når psykologen superviserer egen eller andre faggrupper, er der tale om indirekte intervention.

Selvom en udredning i mindre grad påvirker de personer, udredningen retter sig mod, og den præsenterede problemstilling, og der tilsvarende sker en opsamling af information undervejs i interventionen, er det væsentligt, at psykologen over for opdragsgiver og de, som indgår i opdraget, tilkendegiver, om et givent forløb er at betragte som udredning eller intervention.

Ved nogle psykologfaglige opgaver kan det være hensigtsmæssigt, at psykologen sammen med dem, som indgår i opdraget, gennemløber en proces, som veksler mellem elementer med udredning og elementer med intervention. Det er også her væsentligt, at psykologen over for de personer, der indgår i opdraget, beskriver og opnår accept af denne arbejdsform.

Kravene til antallet af timer med hovedområder og målgrupper

I løbet af den praktiske uddannelse skal psykologen have haft mindst 500 konfrontationstimer med udredning og mindst 500 konfrontationstimer med intervention.

Kravet om de 500 konfrontationstimer med intervention skal primært opfyldes ved direkte intervention, men kan suppleres med indirekte intervention.

Der er ikke noget krav om, at man skal have haft et vist antal konfrontationstimer i et arbejdsforhold.

Psykologen skal derudover have arbejdet med målgruppen individ og med mindst en af de to målgrupper; gruppe og/eller organisation.

Psykologen skal have haft mindst 200 konfrontationstimer med målgruppen individ og mindst 200 konfrontationstimer *enten* med målgruppen gruppe *eller* med målgruppen organisation. Kravet om 200 konfrontationstimer med gruppe eller organisation kan dermed ikke opfyldes ved, at psykologen har haft 100 timer med gruppe og 100 timer med organisation.

Det er op til psykologen at definere, om psykologen foretager udredning eller intervention, og hvad målgruppen (fokus) har været for den enkelte konfrontationstime.

Vi henviser til bilagsdokumentet for eksempler på, hvad der er udredning og intervention i relation til hver af de tre målgrupper.

4.2.1. Hvad er en konfrontationstime?

En konfrontationstime karakteriserer den situation, hvor psykologen sidder ansigt til ansigt med klienten og foretager udredning eller intervention.

En konfrontationstime svarer til 60 minutter. Det vil sige, at hvis man sædvanligvis har konsultationer af 45 minutters varighed, har man alene haft 45 minutter af en konfrontationstime. Man skal således have haft yderligere 15 minutter, før man har haft det, der svarer til én konfrontationstime i regnskabet. Det er vigtigt at være opmærksom på, når man skal opgøre, hvor mange konfrontationstimer man har haft i en given arbejdsperiode.

En konfrontationstime kan bestå af en blanding af udredning og intervention.

Følgende arbejdsopgaver er ikke konfrontationstimer:

- Konsultationer via telefon
- Indsamling af information om klienten fra andre personer eller myndigheder
- Journalføring
- Rappportskrivning
- Møder, f.eks. tværfaglige møder, hvor klienten ikke selv er til stede
- Undervisning og foredrag.

4.2.1.1. Teknologiunderstøttet psykologbehandling/videosamtaler¹

Til opfyldelse af kravet om 500 konfrontationstimer med udredning kan der medregnes op til 250 konfrontationstimer, som er afholdt over en sikker videoforbindelse.

Ligeledes kan der til opfyldelse af kravet om 500 konfrontationstimer med intervention medregnes op til 250 konfrontationstimer, som er afholdt over en sikker videoforbindelse.

Der vil dermed kunne medregnes op til 500 internetbaserede konfrontationstimer i alt.

¹ Se kap. 5 om ikrafttrædelsestidspunkt.

De 250 internetbaserede timer, der kan medregnes for henholdsvis udredning og intervention, kan ikke flyttes til det andet hovedområde, så man f.eks. får medregnet 400 konfrontationstimer på intervention og 100 timer på udredning.

4.3. Supervision

4.3.1. Formålet med supervision - ansvar og pligter

I løbet af den praktiske uddannelse skal psykologen under supervision udvikle sine færdigheder i at tilrettelægge og gennemføre relevant udredning og intervention. Der henvises herom til kapitel 1 om formålet med den praktiske uddannelse.

Supervisionen skal omfatte såvel sagsaspekter som relationen mellem supervisanden og den målgruppe, som supervisanden har foretaget udredning og/eller intervention i forhold til (klienten).

Supervision med henblik på autorisation forudsætter, at supervisor og supervisand på forhånd har truffet aftale om, hvornår et supervisionsforløb skal foregå, og hvilke hovedområder og arbejdstemaer supervisionen skal indeholde. De løbende faglige drøftelser af arbejdsopgaver, der finder sted på en arbejdsplads, betragtes ikke som supervision i forbindelse med autorisation.

At være supervisor indebærer, at man påtager sig ansvaret for, at supervisanden modtager kvalificeret vejledning i at tilrettelægge og gennemføre relevant udredning og/eller intervention i forhold til de arbejdstemaer, der er aftalt.

Hvis den psykologfaglige udvikling ikke forløber tilfredsstillende, forventes det, at supervisor gør supervisanden opmærksom herpå og pointerer, at supervisor har pligt til i en supervisionserklæring at afgive en udtalelse om supervisandens psykologfaglige udvikling under det pågældende forløb.

4.3.2. Supervisors faglige kvalifikationer

Supervisor skal have faglig kompetence inden for de områder, som vedkommende påtager sig at supervisere i. Den supervision, der indgår i grundlaget for autorisation, skal være modtaget fra psykologer, der er autoriseret af Psykolognævnet, og som har arbejdet som psykolog i mindst 3 år efter kandidateksamen, eller fra en udenlandsk psykolog, der opfylder kravene til de faglige kvalifikationer. Se mere om dokumentation for en udenlandsk supervisors kvalifikationer i Bilagsdokumentets pkt. 3, 14.

Supervision ved andre akademiske faggrupper end psykologer, der har arbejdet inden for deres fagområde i mindst 3 år efter kandidateksamen, kan godkendes efter en konkret vurdering, hvis supervisionen ligger inden for deres fagområde, og supervisionen har været nødvendig og faglig relevant i uddannelsesforløbet. Supervisionen skal gives inden for det fagområde, som supervisoren har sin kandidatuddannelse inden for, for at supervisionen kan tælle med.

Den enkelte ansøger kan højst påregne at få godkendt 25 timers supervision ved andre faggrupper end psykologer.

Som eksempel på en anden relevant akademisk faggruppe kan nævnes en læge inden for psykiatrien.

Uanset hvor fagligt kvalificeret en supervisor måtte være, kan vedkommende ikke supervisere nære pårørende til brug for deres autorisation. Med nære pårørende menes f.eks. forældre, ægtefæller og søskende.

4.3.3. Antal supervisorer²

Ansøger skal være blevet superviseret af minimum to forskellige supervisorer i løbet af den praktiske uddannelse.

Det vil sige, at de 160 timers supervision skal være fordelt mellem minimum to forskellige supervisorer.

4.3.4. Supervisionens omfang

Som et led i den praktiske uddannelse skal psykologen have modtaget supervision løbende igennem hele den praktiske uddannelse. For at supervisionen kan medregnes, skal den være modtaget i et arbejdsforhold.

Det er et krav, at supervisor har haft mindst 160 timers supervision, hvoraf mindst 40 timer skal være i form af individuel supervision, mindst 40 timer i form af supervision i gruppe og mindst 40 timer skal være modtaget ved samme eksterne supervisor.

Der er ikke noget krav til, hvor mange supervisionstimer man skal have haft i et arbejdsforhold, men man skal have modtaget supervision løbende igennem hele arbejdsforholdet.

I forbindelse med autorisation svarer 1 times supervision til 60 minutter.

Supervisionen skal som udgangspunkt være modtaget i supervisandens egne sager. Ved "egne sager" forstås psykologfaglige opgaver, som psykologen har fået tildelt i arbejdsmæssig sammenhæng, og som psykologen herigennem er helt eller delvist ansvarlig for.

Ansøger skal som udgangspunkt have modtaget mindst 10 timers supervision ved samme supervisor.

Kortere supervisionsforløb på mindst 5 timer ved samme supervisor kan dog medregnes. Sådanne kortere supervisionsforløb må udgøre op til 30 timer af de samlede 160 timers supervision. Se dog pkt. 4.3.9.2 om fjernsupervisionsforløb.

4.3.5. Individuel supervision

Ved individuel supervision er kun supervisor og supervisanden til stede.

4.3.6. Grupp supervision

Ved grupp supervision er der mindst 2 supervisander til stede ved supervisionen. Supervisor tæller ikke med i gruppen.

Supervision, der er modtaget i en gruppe på 2 supervisander, medregnes med det fulde timetal.

Omregning af timetallet

² Se kap. 5 om ikrafttrædelsestidspunkt.

Supervision i grupper på mere end 2 supervisander medregnes ikke med det fulde timetal. Psykolognævnet beregner antallet af supervisionstimer i gruppe på følgende måde:

Grupper på 2 supervisander	=	det fulde timetal
Grupper på 3-5 supervisander	=	2/3 af det fulde timetal
Grupper på 6-12 supervisander	=	1/2 af det fulde timetal

Supervision i grupper på mere end 12 supervisander kan ikke medregnes til autorisation.

Det er de omregnede timetal, der lægges til grund for vurderingen af, hvorvidt kravene til supervisionens omfang er opfyldt.

Eksempel:

60 timers supervision modtaget i en gruppe på 4 supervisander medregnes til autorisation med 40 timer (= 2/3 af 60). Ansøger mangler dermed 120 timers supervision for at opfylde kravet om i alt 160 timer.

Gruppens faglige sammensætning

Supervision i grupper medregnes kun, hvis flertallet af supervisanderne har bestået kandidateksamen i psykologi eller dermed ligestillet eksamen. Supervision i grupper, hvor flertallet af supervisanderne har en anden akademisk uddannelse (kandidateksamen), kan medregnes til den praktiske uddannelse efter en konkret vurdering, hvis supervisionen har været nødvendig og fagligt relevant.

Eksempel:

For en ansøger, der arbejder inden for psykiatrien, kan det være nødvendigt og fagligt relevant at modtage supervision i grupper, hvor der også deltager læger.

4.3.7. Ekstern supervision

Formålet med ekstern supervision er at tilføre den praktiske uddannelse en dimension og bredde, som ikke på samme måde kan opnås ved intern supervision. Ved ekstern supervision får man kendskab til andre faglige synspunkter, andre arbejdsmetoder og et andet arbejdsmiljø end det, der er på ens arbejdsplads.

Ved ekstern supervision kommer supervisor og supervisand fra to forskellige psykologfaglige arbejdsmiljøer. Det vil sige, at supervisor arbejder på en anden arbejdsplads end supervisanden.

Med "anden arbejdsplads" forstås, at:

- der er administrativ og faglig adskillelse mellem de to arbejdspladser,
- der er forskellig faglig ledelse og forskellige kollegagrupper
- supervisor og supervisanden ikke har tæt kontakt arbejdsmæssigt og kollegialt, dvs., at der ikke holdes fælles faglige møder, fælles undervisning, fælles frokost mv.
- der ikke i øvrigt er tæt kontakt mellem supervisor og supervisanden uden for arbejdspladsen.

Geografisk afstand kan også have betydning, men er ikke afgørende for vurderingen af, om der er tale om to forskellige arbejdspladser.

Kravet om 40 timers ekstern supervision kan opfyldes ved såvel individuel supervision, som gruppesupervision og ved en kombination af de to.

Selvom de 40 timers supervision kan opfylde to separate krav, som f.eks. både 40 timers ekstern supervision og 40 timers omregnet gruppesupervision eller 40 timers individuel supervision, nedsættes kravet på i alt 160 timers supervision alene med de 40 timer, der faktisk er afholdt. Ansøger vil således mangle 120 timers supervision ud af de 160.

4.3.7.1. Hvis intern supervisor skifter arbejdsplads eller går på pension

Hvis supervisor skifter arbejdsplads, skal der gå 6 måneder, før supervision ved den pågældende kan betragtes som ekstern supervision.

Supervision, der måtte være modtaget i perioden på de 6 måneder fra tidspunktet, hvor supervisor har forladt supervisandens arbejdsplads, til supervisor kan betragtes som ekstern, kan **ikke** medregnes som intern supervision. Intern supervision forudsætter, at supervisor og supervisanden arbejder på samme arbejdsplads. Supervisor er derfor ikke længere intern, når supervisor har forladt arbejdspladsen, uanset om supervisor har skiftet arbejdsplads eller er gået på pension.

4.3.7.2. Hvis supervisanden skifter arbejdsplads

Hvis det er supervisanden, der skifter arbejdsplads, så vil supervisor kunne betragtes som ekstern supervisor fra den dag, hvor supervisanden påbegynder arbejde på en ny arbejdsplads.

4.3.8. Intern supervision

Det er ikke et krav, at man har modtaget supervision ved en intern supervisor.

Ved intern supervision arbejder supervisand og supervisor på samme arbejdsplads.

4.3.9. Supervisionsformer

4.3.9.1. Live-supervision på kursus

Live-supervision af et psykolog/klientforhold kan medregnes til autorisation. Ved live-supervision observerer supervisor supervisandens samtale med klienten og superviserer psykologen i tilknytning hertil, f.eks. ved at supervisor er i samme rum eller i et andet rum med videoovervågningsskærm.

Live-supervision modtages typisk i forbindelse med et kursus. Hvis psykologen får tildelt klienten som led i kurset, kan live-supervisionen heraf medregnes med op til 20 timer.

Hvis psykologen medbringer sine egne klienter på et kursus eller modtager live-supervision på egne sager i anden sammenhæng end på et kursus, kan supervisionen medregnes uden begrænsning i timetallet.

4.3.9.2. Fjernsupervision

Fjernsupervision kan medregnes med op til 40 timer i autorisationsgrundlaget.

Ved "fjernsupervision" forstås supervision via elektronisk medie, som f.eks. Skype eller andet tilsvarende videomedie, hvor supervisand og supervisor kan se og høre hinanden uden at være til stede i samme lokale.

Det kan f.eks. være aktuelt, hvis man ønsker supervision fra en bestemt supervisor i udlandet, og det derfor vil være ekstra omkostningstungt at rejse flere gange frem og tilbage for at modtage supervisionen.

Betingelser for fjernsupervision

For at fjernsupervision kan medregnes i autorisationsgrundlaget, skal fjernsupervision være modtaget i et supervisionsforløb af mindst 10 timers varighed. I de 10 timer indgår såvel selve fjernsupervisionen, som den supervision, der skal være modtaget ansigt til ansigt ved samme supervisor.

Forud for fjernsupervision skal der være modtaget supervision ansigt til ansigt ved samme supervisor. Det vil sige, hvor supervisor og supervisand har været fysisk til stede i det samme rum under supervisionen.

I supervisionsforløb på op til 10 timers fjernsupervision, skal der modtages mindst 2 timers supervision ansigt til ansigt forud for fjernsupervisionen.

I supervisionsforløb på mere end 10 timers varighed, skal der modtages mindst 4 timers supervision ansigt til ansigt forud for fjernsupervisionen.

Hvis man i første omgang kun har modtaget 2 timers supervision forud for fjernsupervisionen, men det efterfølgende viser sig, at supervisionen ved den pågældende supervisor vil komme til at overstige 10 timer, kan man undervejs modtage yderligere 2 timers supervision ansigt til ansigt forud for den påbegyndte 11. times supervision. Derved kan man også medregne de supervisionstimer, der ligger ud over de første 10 timer.

Ved fjernsupervision i gruppe foretages der timerreduktion som ved anden supervision i grupper. Se pkt. 4.3.6 om gruppesupervision.

Fjernsupervision i grupper på mere end 4 supervisander medregnes ikke i forbindelse med autorisation.

4.4. Egenterapi

Ved egenterapi er psykologen selv klient.

Det er ikke et krav, at man har modtaget egenterapi for at kunne blive autoriseret psykolog, men har man modtaget egenterapi, kan det indgå i autorisationsgrundlaget med op til 25 timer med den virkning, at kravet om 160 timers supervision reduceres tilsvarende.

Egenterapi er ikke supervision. Det betyder, at egenterapi ikke kan reducere de særskilte krav om 40 timers individuel supervision, 40 timers gruppesupervision og 40 timers supervision ved samme eksterne supervisor. Det kan dermed heller ikke erstatte kravet om løbende supervision.

Terapien kan modtages individuelt eller i gruppe. Hvis terapien modtages i gruppe omregnes timetallet på samme måde som gruppesupervision. Se pkt. 4.3.6 om gruppesupervision.

Egenterapi behøver ikke at være modtaget under et arbejdsforhold, men det skal være modtaget efter, at man har bestået kandidateksamen.

Egenterapi modtaget af andre end autoriserede psykologer, f.eks. psykoterapeuter, kan efter en konkret vurdering indgå i autorisationsgrundlaget. Det afhænger af terapeutens uddannelsesmæssige baggrund og erfaringsgrundlag.

Kapitel 5. Ikrafttræden og overgangsordning

Retningslinjerne træder i kraft den 1. juni 2021.

Pkt. 4.3.3 om antal supervisorer har dog først virkning for psykologer, der påbegynder den praktiske uddannelse den 1. juni 2021 eller derefter.

Pkt. 4.2.1.1 om muligheden for at medregne teknologiunderstøttede konfrontationstimer gælder for de teknologiunderstøttede konfrontationstimer, der er gennemført den 1. juni 2021 eller derefter.

Psykolognævnet, maj 2021

Autorisationsordning for psykologer

Udgivet af:

Psykolognævnet
Ankestyrelsen
7998 Statsservice
telefon: 33 41 12 00
e-mail: ast@ast.dk

www.ast.dk/naevn/psykolognaevnet

Tryk:

{Socialministeriets Departement, København K.

ISBN XX}

maj 2021

Psykolognævnet, Ankestyrelsen, 7998 Statsservice

Bilagsdokument

Supplement til Psykolognævnets retningslinjer for autorisationsordningen

maj 2021

Indholdsfortegnelse

Dokumentation for den praktiske uddannelse.....	18
1. Ansøgningskema.....	18
2. Dokumentation af arbejdsforhold.....	20
2.1. Ansættelsesforhold.....	20
2.2. Selvstændige/privatpraktiserende	21
3. Dokumentation for supervision	23
4. Dokumentation for egenterapi	25
5. Særlige forhold - undtagelser til dokumentationskravene	26
6. Ansøgningsprocedure.....	26
Definitioner.....	28
Målgrupper.....	28
Individ.....	28
Gruppe	28
Organisation.....	29

Dokumentation for den praktiske uddannelse

Psykologer, der ønsker at søge om autorisation, skal udfylde og indsende et ansøgningsskema til Psykolognævnet og samtidig indbetale et gebyr på 1.650 kr. for behandling af ansøgningen.

Sammen med ansøgningsskemaet skal ansøgeren indsende kopi af eksamensbevis og dokumentation for den praktiske uddannelse.

Psykolognævnet stiller blanketter til rådighed, som indeholder de oplysninger, nævnet skal bruge som dokumentation for den praktiske uddannelse.

Der findes følgende blanketter:

- Ansøgningsskema
- Arbejdsforhold – ansat
- Arbejdsforhold – selvstændig
- Supervision
- Egenterapi

Hvis uddannelsen eller dele heraf er gennemført i udlandet, kan man anvende de engelske udgaver af blanketterne.

Blanketterne og eksempler på udfyldelse heraf findes på [Psykolognævnets hjemmeside](#).

Det anbefales, at ansøger læser blanketterne i sin helhed og sikrer sig, at alle de punkter, der er relevante for ansøgers autorisationsansøgning er udfyldt, og at alle relevante blanketter er vedlagt ansøgningen.

Nedenfor følger en vejledning til udfyldelse af alle blanketterne punkt for punkt. Der er desuden vejledning på selve blanketterne om, hvad man skal være særligt opmærksom på ved udfyldelsen.

1. Ansøgningsskema

Ansøgningsskemaet skal udfyldes med grundlæggende information til brug for sagsoprettelsen samt kontaktoplysninger, så nævnet nemt kan kontakte ansøger i forbindelse med sagsbehandlingen.

- Pkt. 1:** Ansøger skal oplyse sit fulde, nuværende navn. Hvis ansøger har ændret navn, siden vedkommende bestod sin kandidateksamen og der dermed står et andet navn på eksamensbeviset, skal ansøger vedlægge navneændringsattest.
- Pkt. 2:** Ansøger skal oplyse sit cpr.nr. Hvis ansøger ikke har et dansk cpr. nr., oplyses i stedet fødselsdato (dd-mm-år).
- Pkt. 3:** Ansøger skal oplyse sin private adresse.
- Pkt. 4:** Ansøger skal oplyse den e-mailadresse, nævnet bedst kan kontakte vedkommende på ved behov. Vi bemærker, at Psykolognævnet som udgangspunkt sender post via e-Boks.

- Pkt. 5:** Ansøger skal oplyse det telefonnummer (evt. flere), som nævnet bedst kan kontakte vedkommende på ved behov. Hvis der er spørgsmål til ansøgningen, vil nævnet så vidt muligt forsøge at kontakte ansøger telefonisk i første omgang.
- Pkt. 6:** Ansøger skal oplyse statsborgerskab.
- Pkt. 7:** Ansøger skal oplyse, hvilken form for kandidatuddannelse, vedkommende har f.eks. cand.psych. eller cand.pæd.psych.
- Pkt. 8:** Ansøger skal oplyse, hvilket universitet vedkommende er uddannet fra. Eksamensbeviset skal desuden vedlægges i kopi. Det er vigtigt, at datoen for bestået kandidateksamen fremgår af eksamensbeviset. Hvis man er uddannet fra AAU, skal man være opmærksom på, at datoen for bestået kandidateksamen fremgår på den første side af karakterudskriften. Første side af karakterudskriften skal derfor også vedlægges i kopi, hvis man er uddannet fra AAU.
- Pkt. 9:** Ansøger skal oplyse, hvilket år vedkommende blev uddannet kandidat.
- Pkt. 10:** Ansøger skal oplyse sin arbejdsplads på tidspunktet for ansøgningen om autorisation.
- Pkt. 11:** Ansøger skal oplyse, hvilken dato gebyret for behandlingen af ansøgningen om autorisation er indbetalt.
- Pkt. 12:** Ansøger skal i dette punkt oplyse, om autorisation søges på baggrund af autorisation/godkendelse/legitimation opnået i et andet land. Hvis det er tilfældet, skal ansøger vedlægge dokumentation herfor, f.eks. i form af autorisationsbeviset/godkendelsen/legitimationen.
- Pkt. 13:** I dette punkt skal ansøger oplyse, om autorisation søges på baggrund af en udenlandsk uddannelse, som er blevet anerkendt af Psykolognævnet. Hvis det er tilfældet, skal ansøger vedlægge kopi af Psykolognævnets afgørelse om anerkendelse.
- Pkt. 14:** Ansøger skal oplyse, om der foreligger forhold, som Psykolognævnet bør være opmærksom på, jf. lov om psykologer m.v. § 2, stk. 4. Det vil sige, om ansøger opfylder betingelserne for fratagelse af autorisation, da autorisation i så fald ikke kan meddeles den pågældende.

Der skal være vedlagt kopi af eksamensbevis til ansøgningskemaet. Dato for bestået kandidateksamen skal fremgå af eksamensbeviset.

Eventuelle navneændringer siden bestået kandidateksamen skal dokumenteres, f.eks. i form af kopi af vielsesattest eller navneændringsattest.

Ansøgningskemaets side 3 er en tjekliste, som skal sikre, at ansøger får sendt al relevant dokumentation med sin ansøgning.

På side 4 og 5 noteres de overordnede oplysninger om de enkelte arbejdsforhold og supervisionsforløb, der indgår i autorisationsansøgningen. Siderne bruges til at få et overblik over indholdet af ansøgers praktiske uddannelse. Det er oplysningerne i selve blanketterne, der lægges til grund for nævnets vurdering af, om ansøger opfylder betingelserne for autorisation.

2. Dokumentation af arbejdsforhold

2.1. Ansættelsesforhold

Arbejde i et ansættelsesforhold skal dokumenteres på blanketten "Arbejdsforhold – ansat".

Blanketten skal vedlægges en særskilt stillingsbeskrivelse, hvori beskrives de arbejdsopgaver, ansøger har haft i arbejdsforholdet. Se nedenfor under pkt. 2.1.1 om stillingsbeskrivelsen.

Pkt. 1: Ansøgers fulde navn oplyses.

Pkt. 2: Arbejdspladsens eventuelle navn og arbejdsadressen oplyses. Hvis arbejdspladsen er flyttet undervejs i arbejdsperioden, kan dette med fordel oplyses her. Det er vigtigt, at alle de arbejdsadresser, der måtte have været i arbejdsperioden, oplyses, af hensyn til vurderingen af, om en supervisor er intern eller ekstern.

Pkt. 3: Arbejdsperioden oplyses og antal arbejdstimer om ugen. Arbejde skal være udført efter bestået kandidateksamen for at kunne medregnes til autorisation. Den ansættelsesperiode og det arbejde, ansøger måtte have haft/udført det pågældende sted inden bestået kandidateksamen, skal ikke oplyses på blanketten, da det ikke kan medregnes til autorisation. Ansøger kan derfor tidligst oplyse datoen for bestået kandidateksamen som startdato for et arbejdsforhold, uanset om ansøger måtte have været ansat det pågældende sted og udført psykologfagligt arbejde der i en periode, inden ansøger bestod kandidateksamen.

Hvis ansøger har arbejdet med forskellige timetal i ansættelsesperioden kan dette fordeles i de to rubrikker i pkt. 3. Ansøger kan f.eks. oplyse perioder med 30 timer eller derover i den ene rubrik og perioder med 15-29 arbejdstimer om ugen i den anden rubrik. Arbejdsperioder på mindre end 15 timer om ugen kan ikke medregnes til autorisation og skal derfor ikke fremgå af arbejdsblanketten.

Pkt. 4: Ansøger skal oplyse eventuelle fraværsperioder af mere en 8 ugers sammenhængende varighed. Det vil sige, at ansøger først skal oplyse fravær på blanketten, hvis ansøger har været fuldt fraværende fra arbejdet i 8 uger og 1 dag.

Hvis ansøger f.eks. har været deltidssygemeldt og har arbejdet færre timer i en periode, kan dette oplyses i den anden rubrik i pkt. 3 ved at oplyse

perioden for det lavere ugentlige timetal. Se under pkt. 3 for vejledning om fordeling af timetal.

Pkt. 5: Her oplyses antallet af konfrontationstimer i arbejdsforholdet fordelt på henholdsvis hovedområder og målgrupper. Tallene i de to kolonner skal stemme overens. Det vil sige, at timetallet fordelt på de to hovedområder skal

svare til antallet af timer fordelt på målgrupper.

Pkt. 6: Arbejdsgiveren skal bekræfte oplysningerne i blanketten med sin underskrift og dato herfor. Blanketten kan tidligst underskrives og dateres den dag, hvor arbejdsforholdet er endeligt afsluttet, da man ikke kan bekræfte forhold, der endnu ikke har fundet sted.

2.1.1. Stillingsbeskrivelsen

Stillingsbeskrivelsen skal være en beskrivelse af ansøgers faktiske arbejdsopgaver. En kopi af jobannoncen er kun tilstrækkeligt, hvis den beskriver de arbejdsopgaver, ansøger rent faktisk har udført i sin ansættelse.

Ansøger kan selv udfærdige stillingsbeskrivelsen. Det er ikke et krav, at beskrivelsen er underskrevet af nærmeste leder.

Det er vigtigt, at stillingsbeskrivelsen uddyber de arbejdsopgaver ansøger rent faktisk har udført med udredning og intervention, og hvilke målgrupper ansøger har arbejdet med. Der skal angives konkrete eksempler.

Det er vigtigt, at det tydeligt fremgår, hvad det arbejde, der udgør konfrontationstimerne har bestået i, særligt hvis psykologen ønsker at medregne konfrontationstimer over for organisationer.

Hvis psykologen f.eks. oplyser at have *"udformet, understøttet, deltaget i og implementeret igangværende og nye udviklingsprocesser"* eller *"implementeret nye rekrutteringsmetoder"*, som konfrontationstimer over for organisationer, skal det samtidig uddybes, hvordan psykologen f.eks. har implementeret nye udviklingsprocesser. Dvs. har psykologen f.eks. holdt samtaler med medarbejdere og ledere i den forbindelse.

På samme vis, hvis psykologen oplyser at have udført arbejde i form af f.eks. *"facilitering og procesledelse af møder, konflikthåndtering, tværfagligt samarbejde"* og lignende.

Dette for at sikre, at der ikke medregnes konfrontationstimer over for organisationer, som i rent faktisk ikke er konfrontationstimer, men almindeligt administrativt arbejde eller f.eks. undervisning. Det er i den sammenhæng vigtigt at huske på, at en konfrontationstime er der, hvor psykologen sidder ansigt til ansigt med klienten (individet, gruppen eller organisationen) og udfører udredning eller intervention.

2.2. Selvstændige/privatpraktiserende

Privatpraktiserende psykologer, der ikke har en arbejdsgiver, skal som dokumentation for sit arbejde udfylde blanketten "Arbejdsforhold – selvstændig".

Punkterne til udfyldelse svarer til indholdet af blanketten som ansat. En selvstændig skal dog ikke oplyse eventuelle fraværsperioder særskilt. Hvis ansøger har haft pauser i arbejdet som selvstændig, kan dette fremgå af pkt. 3 om arbejdsperioderne.

Beregningen af den ugentlige arbejdstid baseres på et gennemsnit af den oplyste arbejdsperiode. Se nedenfor i pkt. 3.

2.2.1. Revisorerklæring

Ansøger skal desuden vedlægge en revisorerklæring, der bekræfter ansøgers bruttoindtægt ved arbejde som selvstændig. Erklæringen skal bekræfte ansøgers bruttoindtægt i den eller de perioder, hvor ansøger har arbejdet som selvstændig psykolog. På hjemmesiden findes et eksempel på, hvilke oplysninger en revisorerklæring til brug for autorisation bør indeholde.

De datoer, der oplyses som arbejdsperiode på blanketten for arbejdsforholdet som selvstændig, skal stemme overens med datoerne i revisorerklæringen.

Har man f.eks. arbejdet som selvstændig psykolog fra den 30. juni 2016 til den 31. december 2016, skal revisoren bekræfte bruttoindtægten for perioden fra den 30. juni 2016 til den 31. december 2016. Det er derfor alene denne periode, der skal fremgå i erklæringen.

Revisorerklæringen skal være udarbejdet af en godkendt revisor, der er tilknyttet en registreret eller statsautoriseret revisorvirksomhed, da kun sådanne revisorer kan udføre erklæringsopgaver. En bogholder kan dermed ikke bekræfte bruttoindtægten til brug for ansøgers autorisationsansøgning.

Det er muligt at finde revisorer, der må udføre erklæringsopgaver på www.cvr.dk.

Pkt. 1: Ansøgers fulde navn oplyses.

Pkt. 2: Arbejdspladsens eventuelle navn og arbejdsadressen oplyses. Hvis arbejdspladsen er flyttet undervejs i arbejdsperioden, kan dette med fordel oplyses her. Det er vigtigt, at alle de arbejdsadresser, der måtte have været i arbejdsperioden, oplyses, af hensyn til vurderingen af, om en supervisor er ekstern.

Pkt. 3: I forhold til arbejdsperioden skal ansøger også oplyse ca. timetal pr. uge. Dette timetal beregnes dog også af nævnet ved behandlingen af ansøgningen. Beregningen baseres på antal arbejdsuger i den oplyste arbejdsperiode (1 år = 40 arbejdsuger), det oplyste antal konfrontationstimer i arbejdsperioden, og at 1 konfrontationstime som selvstændig svarer til 2 arbejdstimer, fordi der til en konfrontationstime også pågår administrativt arbejde.

Pkt. 4: Her oplyses antallet af konfrontationstimer i arbejdsforholdet fordelt på henholdsvis hovedområder og målgrupper. Tallene i de to kolonner skal stemme overens. Det vil sige, at timetallet fordelt på de to hovedområder skal svare til antallet af timer fordelt på målgrupper.

Pkt. 5: Ansøger kan udfylde stillingsbeskrivelsen i dette punkt. Hvis man har brug for mere plads, kan man i stedet vedlægge et bilag til blanketten. Se pkt. 2.1.1 om stillingsbeskrivelsen, som også gælder for selvstændige.

Pkt. 6: Det er ansøger selv, der underskriver blanketten og dermed bekræfter sine egne oplysninger. Ansøgers underskrift på blanketten er derfor en erklæring på tro og love om, at oplysningerne i blanketten er korrekte.

Pkt. 7: I dette pkt. oplyses, hvilken revisor der har bekræftet ansøgers bruttoindtægt.

3. Dokumentation for supervision

Som dokumentation for et supervisionsforløb udfyldes blanketten "Supervision".

Samme blanket kan dokumentere supervision ved supervisor modtaget både individuelt og i gruppe.

Pkt. 1: Supervisors fulde navn oplyses samt supervisors uddannelse, f.eks. autoriseret psykolog.

Pkt. 2: Det oplyses, om supervisor er autoriseret psykolog eller ej. Hvis ja, oplyses supervisors autorisationsnummer. Autorisationsnummeret fremgår af Psykolognævnets database, som findes på nævnets hjemmeside.

Det bemærkes, at supervisor skal være autoriseret psykolog og have arbejdet inden for sit fag i mindst 3 år efter bestået kandidateksamen på det tidspunkt, hvor supervisionsforløbet starter.

Pkt. 3: I dette punkt oplyses den arbejdsadresse, som supervisor havde på supervisionstidspunktet. Hvis supervisor har skiftet arbejdsplads undervejs i supervisionsforløbet eller efterfølgende har skiftet arbejdsplads, kan supervisor oplyse dette, herunder tidspunktet, i pkt. 3.

Det er vigtigt, at alle de arbejdsadresser, supervisor måtte have haft i supervisionsperioden, oplyses, af hensyn til vurderingen af, om en supervisor er intern eller ekstern.

Pkt. 4: Ansøgers fulde navn oplyses.

Pkt. 5: I dette punkt oplyses, om supervisor er intern eller ekstern i forhold til ansøger. Vi henviser til retningslinjernes pkt. 4.3.7 og 4.3.8 for nærmere vejledning herom. Hvis der kan være tvivl om, hvorvidt supervisor er intern eller ekstern vedlægges en særskilt begrundelse for, hvorfor supervisor anses for at være intern eller ekstern. Det kan være i form af en beskrivelse af forholdene mellem supervisors og supervisandens arbejdspladser med udgangspunkt i de kriterier, der fremgår af retningslinjernes pkt. 4.3.7.

Pkt. 6: Supervisionsperioden oplyses i dette pkt. Vær opmærksom på, at den oplyste supervisionsperiode skal ligge inden for de arbejdsperioder, der er dokumenteret på blanketterne for arbejdsforhold, da der kun kan medregnes supervision, der er modtaget i et dokumenteret arbejdsforhold.

Hvis ansøger har haft fraværsperioder, der skal oplyses på arbejdsblanketten, skal ansøger være opmærksom på at holde disse perioder uden for den oplyste periode for supervision.

Pkt. 7: Udfyldes på samme vis som pkt. 6. For gruppesupervisionen skal det fulde timetal oplyses, da timetallet omregnes efter antal supervisander i forbindelse med nævnets behandling af ansøgningen.

Hvis der ved gruppesupervision ved samme supervisor har deltaget et forskelligt antal supervisander, skal det af hensyn til korrekt omregning fremgå på blanketten, hvor mange af timerne der er modtaget med de forskellige antal supervisander. F.eks. hvor mange af timerne, der har været 2 supervisander til stede, og hvor mange der har været 3-5 supervisander til stede.

Eksempel:

2 supervisander:	5 timer	(psykologer)
3-5 supervisander:	10 timer	(3 psykologer + 1-2 læger)
6-12 supervisander:	10 timer	(psykologer)

Det kan evt. være nødvendigt at udfylde flere blanketter for samme supervisor.

Derudover skal gruppens faglige sammensætning oplyses med antal supervisander for hver faggruppe. Se eksemplet ovenfor, hvis der har været forskellige faggrupper til stede afhængigt af antal supervisander.

Pkt. 8+9: Fjernsupervision dokumenteres i pkt. 8 og/eller 9 på samme vis som almindelig supervision i pkt. 6 + 7 og afhængigt af, om fjernsupervisionen er modtaget individuelt og/eller i gruppe. Og punkterne udfyldes på samme vis som pkt. 6 + 7. Den forudgående ansigt-til-ansigt-supervision dokumenteres i pkt. 6 og/eller 7, og det skal fremgå tydeligt, at ansigt-til-ansigt-supervisionen er modtaget forud for fjernsupervisionen.

Pkt. 10: I dette punkt dokumenteres eventuel live-supervision modtaget på kursus. Der vedlægges kort beskrivelse af kurset og hvilke opgaver, supervision blev givet på, herunder hovedområder og målgrupper. Pkt. 4.3.9.1 i retningslinjerne handler om live-supervision på kursus.

Pkt. 11: Supervisors vurdering af supervisionsforløbet oplyses her. Hvis supervisor vurderer, at forløbet ikke har været tilfredsstillende, skal det ledsages af en uddybende beskrivelse af baggrunden herfor, og hvordan supervisor har gjort supervisanden/ansøger opmærksom herpå.

Pkt. 12: Supervisanden oplyser sin vurdering af supervisionsforløbet.

Pkt. 13: Supervisanden underskriver blanketten med dato for underskrift.

Pkt. 14: Hvis supervisor er autoriseret psykolog, underskriver supervisor i dette punkt.

Med sin underskrift på blanketten bekræfter supervisor på tro og love, at supervisionsforløbet har fundet sted og kan danne grundlag for autorisation, og at oplysningerne i blanketten er korrekte.

Supervisor skriver også under på tro og love, at vedkommende var autoriseret psykolog og havde arbejdet inden for sit fag i mindst 3 år efter bestået kandidateksamen på tidspunktet for supervisionsforløbets begyndelse.

Pkt. 15: Hvis supervisor ikke er autoriseret psykolog i Danmark, herunder hvis supervisor er udenlandsk, underskrives i dette punkt og der vedlægges kopi af supervisors eksamensbevis, eventuelt autorisationsbevis samt dokumentation for supervisors faglige baggrund i form af et CV, der beskriver supervisors udførte arbejdsopgaver.

Er supervisor læge bør kopi af autorisationsbevis vedlægges. Er supervisor dansk læge kan der alternativt vedlægges skærmprent fra www.sundhed.dk.

Med sin underskrift på blanketten bekræfter supervisor på tro og love, at vedkommende havde arbejdet inden for sit fagområde i mindst 3 år på tidspunktet for supervisionsforløbets begyndelse.

Supervisor og supervisand først skal datere og underskrive blanketten efter, at supervisionsforløbet er endeligt afsluttet, da det er en bekræftelse på, at alle de oplyste timer er gennemført.

4. Dokumentation for egenterapi

Egenterapi dokumenteres ved at udfylde blanketten "Egenterapi".

Pkt. 1: Terapeutens fulde navn oplyses samt terapeutens uddannelse.

for
Hvis terapeuten ikke er autoriseret psykolog vedlægges dokumentation
vedkommendes uddannelsesmæssige baggrund og erfaringsgrundlag.

Pkt. 2: Det oplyses, om terapeuten er autoriseret psykolog eller ej. Hvis ja, oplyses autorisationsnummer.

Pkt. 3: I dette punkt oplyses terapeutens arbejdsadresse.

Pkt. 4: Ansøgers fulde navn oplyses.

Pkt. 5: I dette punkt oplyses antal timer. Der kan maksimalt medregnes 25 timer.

Pkt. 6: Hvis terapeuten er autoriseret psykolog, skal vedkommende underskrive blanketten i dette punkt.

Med sin underskrift på blanketten bekræfter terapeuten på tro og love, at vedkommende var autoriseret psykolog og havde arbejdet inden for sit fag i mindst 3 år efter bestået kandidateksamen på tidspunktet for terapiens begyndelse.

Pkt. 7: Hvis terapeuten ikke er autoriseret psykolog i Danmark, herunder hvis terapeuten er udenlandsk, underskrives i dette punkt, og der vedlægges kopi af terapeutens eksamensbevis og dokumentation for terapeutens faglige baggrund i form af et CV, der beskriver terapeutens udførte arbejdsopgaver.

Med sin underskrift på blanketten bekræfter terapeuten på tro og love, at den vedlagte dokumentation for den uddannelsesmæssige baggrund og erfaringsgrundlag er korrekt.

Blanketten skal først dateres og underskrives efter, at terapiforløbet er endeligt afsluttet, da det er en bekræftelse på, at alle de oplyste timer er gennemført.

5. Særlige forhold - undtagelser til dokumentationskravene

Det er en forudsætning for at blive autoriseret som psykolog, at ansøgeren har dokumenteret den praktiske uddannelse.

Hvis ansøger har vanskeligheder ved at dokumentere dele af den praktiske uddannelse, f.eks. på grund af supervisors død, arbejdspladsens ophør eller andre særlige forhold, kan ansøger opnå autorisation efter en konkret vurdering, uanset det ikke er muligt at fremskaffe tilstrækkelig dokumentation for uddannelsen.

Ansøgeren skal indsende dokumentation for de dele af den praktiske uddannelse, som det er muligt at få dokumenteret sammen med en beskrivelse af de dele af uddannelsen, der ikke kan dokumenteres fyldestgørende.

Hvis supervisor er afdøet ved døden, inden ansøger har fået supervisors bekræftelse på supervisionsforløbet, vil nævnet efter en konkret vurdering i et vist omfang kunne medregne supervisionen. Så vidt det er muligt, bekræftes forløbet af en anden med kendskab til forløbet, f.eks. en kollega til supervisor eller en medsupervisand.

Herefter tager Psykolognævnet stilling til, om der i den konkrete sag er grundlag for at meddele ansøger autorisation på baggrund af den indsendte dokumentation.

Hvis det af andre årsager ikke er muligt at få supervisors bekræftelse på et supervisionsforløb, vil forløbet ikke kunne medregnes til autorisation.

6. Ansøgningsprocedure

Ansøgningen skal først sendes, når ansøger har gennemført den praktiske uddannelse og opfylder betingelserne for at få autorisation.

Alle dokumenter skal sendes i kopi. Hvis ansøgningen sendes digitalt, scannes de originale dokumenter og sendes som pdf-fil. Hvis ansøgningen sendes i fysisk form, skal dokumenterne være kopier.

[Psykolognævnets kontaktinformation findes her:
https://ast.dk/naevn/psykolognaevnet/kontakt](https://ast.dk/naevn/psykolognaevnet/kontakt)

Det anbefales, at man uploader ansøgningen via den sikre online kontaktformular, som findes her: <https://ast.dk/naevn/psykolognaevnet/indsend-ansogning-om-autorisation>.

Betalingsoplysninger

Gebyret skal være indbetalt ved indgivelse af ansøgningen.

Ansøgers navn og cpr.nr. skal oplyses ved indbetaling, så betalingen kan identificeres.

Gebyret kan indbetales på Psykolognævnets konto:

Registrerings- og kontonummer: 0216-4069201946.

Betaling fra udlandet kan også foregå via:

Iban-nummer: DK9002164069201946 eller

Swift: DABADKKK.

Definitioner

Nedenfor følger definitioner af og eksempler på de elementer, der skal indgå i den praktiske uddannelse til autorisation.

Målgrupper

Det psykologfaglige arbejde med udredning og intervention foretages i forhold til de tre målgrupper: individ, gruppe og organisation.

Om målgruppen for en konfrontationstime er individ, gruppe eller organisation afhænger af, hvad der er samtalsens fokus.

Som ved individ er det psykologens kontakter i opgaven, der afgrænser målgruppen gruppe fra målgruppen individ.

Individ

Et individ kan ikke undersøges eller beskrives uden samtidig at medinddrage individets sociale forhold og relationer. Som en del af udredningen kan psykologen f.eks. have kontakt med personens sociale netværk for at indhente oplysninger, men dette gør ikke målgruppen til "gruppe". Det psykologiske arbejde med målgruppen individ defineres derfor ved, at psykologen i opgaverne har den primære kontakt med én person med henblik på udredning eller intervention i forhold til denne person og med fokus på denne persons individualitet.

Eksempler på udredning i forhold til individer:

- Psykologisk undersøgelse (med anvendelse af test, samtaler, interview m.m.)
- Samtale- eller observationsforløb med henblik på efterfølgende vurdering eller udtalelse
- Opgaver med rekruttering og udvælgelse af medarbejdere og ledere
- Visitation
- En samtale med et forældrepar i PPR, hvor psykologen stiller spørgsmål til forældrene om deres opfattelse af barnets problematikker.

Eksempel på intervention i forhold til individer:

- Samtaler og rådgivningsforløb
- Psykoterapeutiske forløb
- Supervision og faglig vejledning (indirekte intervention)
- En samtale i PPR-regi med barnet, hvor psykologen igangsætter en påvirknings-/ændringsproces over for barnet.

Gruppe

En gruppe består af to eller flere individer, mellem hvilke der består visse dynamiske relationer, og hvor der er en eller anden form for interaktion og samspil. Målgruppen gruppe har en (relativ) konstans i den periode, hvor psykologen arbejder med udredning eller intervention.

Fokus er på gruppens dynamik, interaktion og samspil med respekt for de enkelte individer, der indgår i gruppen. Som en del af udredningen kan psykologen f.eks. interviewe enkeltpersoner med henblik på at anvende dette i gruppesammenhænge.

Målgruppen gruppe kan f.eks. være:

- En familie

- En gruppe sammensat med henblik på terapi
- En gruppe sammensat med henblik på supervision eller faglig vejledning
- En gruppe sammensat, fordi de har en fælles reference (ulykke, krise m.m.)
- En gruppe, der har en arbejdsmæssig tilknytning (klasse, team m.m.)

Eksempler på udredning i forhold til gruppe:

- Psykologisk undersøgelse, evaluering og analyse (med anvendelse af test, samtaler, interview m.m.)
- Samtale- eller observationsforløb med henblik på efterfølgende udtalelse eller vurdering
- Visitation
- En samtale med et forældrepar i PPR-regi, hvor psykologen snakker med forældrene om deres ressourcer til at håndtere barnets vanskeligheder.

Eksempel på intervention i forhold til gruppe:

- Familierådgivning og familierterapi
- Terapi- og samtaleforløb med grupper
- Supervision og faglig vejledning
- Teamudvikling
- **Ledertræning**
- **En samtale i forbindelse med et parterapiforløb, hvor psykologen igangsætter en påvirknings-/ændringsproces over for parret**
- **Psykologen giver som en del af sit arbejde i PPR supervision til barnets lærere og pædagoger (indirekte intervention)**

Organisation

Målgruppen organisation er karakteriseret ved at være et socialt system af interne relationer, som primært er bestemt af et fælles mål og/eller af en specifik magtinstans, som er afgørende for relationerne. De interne relationer i organisationer er baseret på, at nogen eller noget beslutter muligheden for andre til at træde ud og ind, blive medlem eller miste medlemskab.

I organisationen mødes og handler individer i grupper om fælles midler til at opnå forskellige mål og fælles mål. Derigennem skaber de den relevante sociale struktur af gensidigt afhængige adfærdsmønstre. Individet kan være del af en eller flere forskellige grupper samtidig.

I arbejdet med målgruppen organisation er fokus på organisationens kerneaktiviteter så som læring, selvrefleksion, forandring og udvikling. Den enkelte medarbejder og de enkelte grupper er bærere af disse processer. Derfor er gruppernes og individernes handlinger og de måder, individerne organiserer de daglige aktiviteter på, et væsentligt grundlag til forståelse af organisationen.

Målgruppen organisation kan f.eks. være:

- En virksomhed

Om målgruppen for den konkrete konfrontationstime er gruppe eller organisation afhænger af, om fokus for samtalen er en mindre gruppe eller en større organisation, som gruppen er en del af, f.eks. en virksomhed}

Konfrontationstimer over for organisationer er f.eks. IKKE:

- almindeligt organisatorisk/administrativt arbejde, f.eks. udfærdigelse af APV-skemaer og mødefacilitering
- undervisning
- samarbejde på tværs af faggrupper/virksomheder/organisationer, medmindre psykologens del af samarbejdet indebærer udredning og intervention

Eksempler på udredning i forhold til organisation:

- Psykologisk undersøgelse, evaluering og analyse (f.eks. med henblik på trivselsproblemer, en ønsket omstilling, udvidelse, nedskæring eller sammenlægning)
- Samtaler med medarbejdere og ledere i en virksomhed, som har til formål at undersøge og analysere psykiske arbejdsmiljøbelastninger i virksomheden

Eksempel på intervention i forhold til organisation:

- Organisationsforandring og -udvikling (f.eks. med henblik på at forbedre trivsel, understøtte en omstilling, udvidelse, personalereduktion eller sammenlægning).
- Samtaler med medarbejdere og ledere i en virksomhed, såvel enkeltvis, som i grupper, hvor psykologen kommer med ændringsforslag/tiltag, som kan forbedre trivslen på arbejdspladsen og tilliden mellem medarbejderne og lederne.

Psykolognævnet

Autorisationsordning for psykologer

Retningslinjer for den praktiske uddannelse

December 2002 med ændring af maj 2014

Indholdsfortegnelse

Kapitel 1: Formålet med den praktiske uddannelse	3
Kapitel 2: Uddannelsens omfang og indhold	4
Uddannelsens varighed	4
Uddannelsens indhold - arbejdsopgaver	5
Kapitel 3: Supervision/psykologfaglige vejledning	6
Formålet med supervision – ansvar og pligter	6
Supervisors faglige kvalifikationer	7
Supervisionens omfang	8
Kapitel 4: Dokumentation for den praktiske uddannelse	9
Kapitel 5: Særlige forhold	10
Kapitel 6: Ikrafttræden og overgangsordning	11
Bilag: Hovedområder og Målgrupper	12
I: Hovedområder	12
Udredning	12
Intervention	12
II: Målgrupper	13
Individ	13
Gruppe	13
Organisation	14

Autorisationsordning for psykologer

Retningslinier for den praktiske uddannelse

Retten til at blive autoriseret som psykolog er betinget af, at psykologen har bestået kandidateksamen i psykologi eller en dermed ligestillet eksamen, og at psykologen derefter har gennemgået en supplerende praktisk uddannelse af mindst 2 års varighed.

I medfør af § 2, stk. 1, nr. 2, i lov om psykologer m.v. fastsætter Psykolognævnet retningslinier for den praktiske uddannelse, der kan danne grundlag for autorisation.

Kapitel 1. Formålet med den praktiske uddannelse

Den uddannelse, der kan danne grundlag for autorisation, er en praktisk efteruddannelse, der har til formål at sikre borgerne en kvalificeret psykologydelse.

Uddannelsen skal kvalificere psykologen til selvstændigt at kunne påtage sig forskelligartede opgaver med udredning og intervention. Dette skal ske ved at træne psykologen i at benytte erhvervet teoretisk viden i praksis, således at psykologen bliver i stand til at begrunde sine psykologfaglige tiltag på grundlag af teoretiske og metodiske overvejelser.

I forhold til udredning betyder det, at:

- Psykologen kan argumentere for relevante udredningsformer i forhold til opdraget,
- Psykologen kan tilrettelægge udredninger, der er realistiske og praktisk gennemførlige,
- Psykologen kan foretage udredninger med relevans og præcision, dvs.
 - at de anvendte metoder er relevante i forhold til det, der skal undersøges,
 - at de anvendte procedurer og/eller prøver bruges efter deres hensigt,
 - at udredningen er tilstrækkelig omfattende til, at psykologen kan drage pålidelige konklusioner,

- at psykologen på baggrund af udredningen kan begrunde interventioner og/eller foretage visitering.
- Psykologen kan udarbejde en skriftlig eller mundtlig afrapportering af udredningen, der besvarer den opgave, som ligger i opdraget.

I forhold til intervention betyder det, at:

- Psykologen kan argumentere for relevante interventionsformer i forhold til udredningen og/eller opdraget,
- Psykologen kan anvende forskellige metoder og interventionsformer,
- Psykologen kan opstille mål for interventionen, der er realistiske, og som kan gøres til genstand for evaluering,
- Psykologen kan evaluere relevansen af de anvendte interventionsformer.

Formålet med uddannelsen er endvidere, at psykologen i løbet af uddannelsen skal øge sin bevidsthed om egne styrker og begrænsninger samt udvide sine faglige muligheder for at foretage et kvalificeret skøn og for at forholde sig reflekterende til eget teoretisk ståsted.

De to hovedområder: udredning og intervention er nærmere beskrevet i bilaget: Hovedområder og Målgrupper.

Kapitel 2. Uddannelsens omfang og indhold

Uddannelsens varighed

Den praktiske uddannelse skal være gennemført efter bestået kandidateksamen og skal have en varighed svarende til mindst 2 år på fuld tid.

For lønmodtagere regnes en ugentlig arbejdstid på mindst 30 timer som fuld tid. Arbejdsperioder med en ugentlig arbejdstid på mellem 15 og 29 timer medregnes kun til den praktiske uddannelse med halvdelen af perioden. Arbejdsperioder med en ugentlig arbejdstid på under 15 timer medregnes ikke.

For privatpraktiserende psykologer regnes en arbejdstid på mindst 1200 timer over en periode på et år som fuld tid svarende til 40 ugers arbejde á 30 timer. Arbejdsperioder med en arbejdstid fra 600 til 1199 timer på årsbasis medregnes til den praktiske uddannelse med halvdelen af arbejdsperioden. Ved privat konsultation tæller en konsultations-timer for to arbejdstimer. Antallet af arbejdstimer skal dokumenteres, se kapitel 4.

Ulønnet psykologfagligt arbejde kan efter en konkret vurdering medregnes til den praktiske uddannelse, hvis arbejdets omfang og indhold er dokumenteret.

Sammenhængende fraværsperioder af mere end 8 ugers varighed fratrækkes ved opgørelsen af arbejdsperioder.

Ansættelsesforhold, selvstændig virksomhed som psykolog og ulønnet psykologfagligt arbejde medregnes kun til den praktiske uddannelse, hvis det enkelte arbejdsforhold har været af mindst 5 måneders varighed.

Det er en forudsætning for at blive autoriseret, at ansøgerens praktiske psykologvirksomhed har aktualitet. Ansøgere, der har gennemført en praktisk uddannelse, der ligger mere end 10 år tilbage, skal herudover have udført psykologfaglig praktisk virksomhed af mindst 2 års varighed inden for de seneste 10 år og have modtaget supervision i denne virksomhed.

Uddannelsens indhold - arbejdsopgaver

Psykologen skal have arbejdet inden for hvert af de to hovedområder: udredning og intervention. Intervention skal primært være i form af direkte intervention, men kan suppleres med indirekte intervention. Ved indirekte intervention forstås supervision af egen eller andre faggrupper.

Psykologen skal have arbejdet med målgruppen individ og derudover med mindst en af de to målgrupper: gruppe, organisation.

I løbet af den praktiske uddannelse skal psykologen have haft mindst 500 konfrontationstimer under arbejdet med udredning og mindst 500 konfrontationstimer under arbejdet med intervention.

Psykologen skal have haft mindst 200 konfrontationstimer med målgruppen individ og mindst 200 konfrontationstimer *enten* med målgruppen gruppe *eller* med målgruppen organisation.

Psykologen skal have modtaget supervision på sit arbejde med udredning og intervention.

De to hovedområder og de tre målgrupper er nærmere beskrevet i bilaget: Hovedområder og Målgrupper.

Kapitel 3. Supervision/psykologfaglig vejledning

Formålet med supervision - ansvar og pligter

I løbet af den praktiske uddannelse skal psykologen under supervision udvikle sine færdigheder i at tilrettelægge og gennemføre relevant udredning og intervention. Der henvises herom til kapitel 1: Formålet med den praktiske uddannelse.

Supervisionen skal omfatte såvel sagsaspekter som relationen mellem superviseren og den målgruppe, som superviseren har foretaget udredning og/eller intervention i forhold til (klienten).

Supervision med henblik på autorisation forudsætter, at supervisor og superviser på forhånd har truffet aftale om, hvornår et supervisionsforløb skal foregå, og hvilke hovedområder og arbejdstemaer supervisionen skal indeholde. De løbende faglige drøftelser af arbejdsopgaver, der finder sted på en arbejdsplads, betragtes ikke som supervision i forbindelse med autorisation.

At være supervisor indebærer, at man påtager sig ansvaret for, at superviseren modtager kvalificeret vejledning i at tilrettelægge og gennemføre relevant udredning og/eller intervention i forhold til de arbejdstemaer, der er aftalt.

Hvis den psykologfaglige udvikling ikke forløber tilfredsstillende, forventes det, at supervisor gør supervisanden opmærksom herpå og pointerer, at supervisor har pligt til i en supervisionserklæring at afgive en udtalelse om supervisandens psykologfaglige udvikling under det pågældende forløb.

Supervisors faglige kvalifikationer

Supervisor skal have faglig kompetence inden for de områder, som vedkommende påtager sig at supervisere i. Den supervision, der indgår i grundlaget for autorisation, skal være modtaget af psykologer, der er autoriseret af Psykolognævnet, og som har arbejdet som psykolog i mindst 3 år efter kandidateksamen.

Supervision ved andre akademiske faggrupper end psykologer, der har arbejdet inden for deres fagområde i mindst 3 år efter kandidateksamen, kan godkendes efter en konkret vurdering, hvis supervisionen ligger inden for deres fagområde, og supervisionen har været nødvendig og faglig relevant i uddannelsesforløbet. Den enkelte ansøger kan højst påregne at få godkendt 25 timers supervision ved andre faggrupper end psykologer.

Der henvises til kapitel 6 om overgangsregler for psykologer, der har modtaget supervision i arbejdsopgaver inden for det arbejds- og organisationspsykologiske arbejdsområde.

Egenterapi ved andre end autoriserede psykologer kan godkendes efter en konkret vurdering. Der vil herved indgå en vurdering af terapeutens uddannelsesmæssige baggrund og erfaringsgrundlag. Om egenerapiens omfang henvises til følgende afsnit: Supervisionens omfang.

Supervisionens omfang

Som et led i den praktiske uddannelse skal psykologen have modtaget supervision svarende til mindst 160 timer, hvoraf mindst 40 timer skal være i form af individuel supervision og mindst 40 timer i form af supervision i gruppe.

I forbindelse med autorisation regnes 1 times supervision at udgøre 60 minutter.

Ud af de 160 timers supervision skal mindst 40 timer være modtaget af én og samme ekstern supervisor, dvs. hos en supervisor, som arbejder på en anden arbejdsplads end psykologen. Med ”anden arbejdsplads” forstås en arbejdsplads, der har en anden faglig ledelse og anden kolleggruppe end den arbejdsplads, hvor psykologen selv arbejder.

For at supervisionsforløb kan medregnes i forbindelse med autorisation, skal ansøger som udgangspunkt have modtaget mindst 10 timers supervision ved samme supervisor. Kortere supervisionsforløb kan dog medregnes med op til 30 timer, hvis supervisionen hos den enkelte supervisor har udgjort mindst 5 timer.

Individuel supervision skal som udgangspunkt være modtaget i supervisandens egne sager, og gruppesupervision skal være givet i gruppedeltagernes egne sager. Ved ”egne sager” forstås psykologfaglige opgaver, som psykologen har fået tildelt i arbejdsmæssig sammenhæng, og som psykologen herigennem er helt eller delvist ansvarlig for.

Live-supervision af et psykolog/klient forhold, hvor supervisionen finder sted på et kursus, og hvor klienten tildeles psykologen som led i kurset, kan medregnes med højst 20 timer.

Supervision i grupper medregnes kun, hvis flertallet af supervisanderne har bestået kandidateksamen i psykologi eller dermed ligestillet eksamen. Supervision i grupper, hvor flertallet af supervisanderne har en anden akademisk uddannelse, kan medregnes til den praktiske uddannelse efter en konkret vurdering, hvis supervisionen har været nødvendig og fagligt relevant.

Supervision, der er modtaget i grupper på mere end 2 supervisander, medregnes ikke med det fulde timetal. Psykolognævnet beregner antallet af supervisionstimer i gruppe på følgende måde:

Grupper på 2	(excl. supervisor)	det fulde timetal
Grupper på 3-5	(excl. supervisor)	2/3 af det fulde timetal
Grupper på 6-12	(excl. supervisor)	1/2 af det fulde timetal

Det er de omregnede timetal, der lægges til grund for vurderingen af, hvorvidt kravene til supervisionens omfang er opfyldt. I dokumentationen for supervision, der modtages med henblik på autorisation, angives det fulde timetal for supervisionen.

Supervision i grupper på mere end 12 supervisander medregnes ikke i forbindelse med autorisation.

Egenterapi kan indgå som grundlag for autorisation med op til 25 timer med den virkning, at kravet om 160 supervisionstimer i egne arbejdsopgaver nedsættes tilsvarende. Egenterapi medfører ingen reduktion af kravet om 40 timers supervision ved én ekstern supervisor.

Fjernsupervision

Fjernsupervision kan medregnes med op til 40 timer i autorisationsgrundlaget.

Ved ”fjernsupervision” forstås supervision via elektronisk medie fx skype eller video eller andet tilsvarende medie, hvor supervisand og supervisor kan se og høre hinanden uden at være til stede i samme lokale.

For at fjernsupervision kan medregnes i autorisationsgrundlaget, skal fjernsupervision være modtaget i et supervisionsforløb af mindst 10 timers varighed, som omfatter både fjernsupervision og ansigt til ansigt supervision ved samme supervisor.

For at fjernsupervision skal kunne medregnes, skal der forud for fjernsupervisionen modtages ansigt til ansigt supervision ved samme supervisor. I supervisionsforløb, hvori der indgår op til 10 timers fjernsupervision, skal der modtages mindst 2 timers ansigt til ansigt supervision forud for fjernsupervisionen. I supervisionsforløb, hvori indgår fjernsupervision af mere end 10 timers varighed, skal der modtages mindst 4 timers ansigt til ansigt supervision forud for fjernsupervisionen.

Ved fjernsupervision i gruppe foretages der timerreduktion som ved anden supervision i grupper, jf. oven for.

Fjernsupervision i grupper på mere end 4 supervisander medregnes ikke i forbindelse med autorisation.

Kapitel 4. Dokumentation for den praktiske uddannelse

Psykologer, der ønsker at søge om autorisation, skal udfylde og indsende et ansøgningsskema til Psykolognævnet. Sammen med ansøgningsskemaet skal ansøgeren indsende kopi af eksamensbevis og dokumentation for den praktiske uddannelse.

Arbejdsgiveren skal bekræfte, hvor længe ansøgeren har været ansat som psykolog, samt fordelingen af konfrontationstimer på henholdsvis udredningsopgaver og interventionsopgaver. Arbejdsgiveren skal endvidere bekræfte, hvordan konfrontationstimerne har været fordelt på ansøgerens arbejde med målgrupperne: individ, gruppe og organisation.

Privatpraktiserende psykologer, der ikke har en arbejdsgiver, skal underskrive en erklæring på tro og love om fordelingen af konfrontationstimer på hovedområder og målgrupper. Psykologen skal desuden indsende opgørelser over bruttoindtægter ved arbejde i privat praksis. Opgørelserne skal være bekræftet af en revisor.

Supervisor skal bekræfte supervisionsforløb, der kan danne grundlag for autorisation.

Psykolognævnet har udarbejdet følgende blanketter der forudsættes anvendt som dokumentation for det praktiske arbejde som psykolog, supervision og egenterapi:

- Praktisk Arbejde
- Privat Praktiserende (Erklæring på tro og love)
- Supervision
- Egenterapi

Ansøgningsskema og blanketter findes på Psykolognævnets hjemmeside, men kan også rekvireres ved skriftlig eller telefonisk henvendelse til Psykolognævnet.

Kapitel 5. Særlige forhold

Det er en forudsætning for at blive autoriseret som psykolog, at ansøgeren har dokumenteret den praktiske uddannelse, jf. kapitel 4.

Psykologer, der har haft praktisk psykologarbejde gennem en periode på mindst 20 år, kan opnå autorisation efter en konkret vurdering, uanset det ikke er muligt at fremskaffe tilstrækkelig dokumentation for uddannelsen, f.eks. på grund af supervisors død, arbejdspladsens ophør eller andre særlige forhold.

Ansøgeren skal indsende dokumentation for de dele af uddannelsen, som det er muligt at få dokumenteret, samt en beskrivelse af de dele af uddannelsen, der ikke kan dokumenteres. Ud fra den foreliggende dokumentation og ansøgerens beskrivelse vurderer Psykolognævnet, om ansøgerens praktiske uddannelse kan danne grundlag for autorisation.

Kapitel 6. Ikrafttræden og overgangsordning

Retningslinierne træder i kraft den 1. januar 2003.

Retningslinierne har virkning for psykologer, der er uddannet efter den 1. januar 2003, eller som først har begyndt den praktiske uddannelse med henblik på autorisation efter denne dato.

Psykologer, som har bestået kandidateksamen i psykologi eller dermed ligestillet eksamen inden den 1. januar 2003, og som har påbegyndt den praktiske uddannelse med henblik på autorisation inden denne dato, kan søge autorisation efter Psykolognævnets retningslinier af april 1998.

Det er en betingelse for at opnå autorisation efter Psykolognævnets retningslinier af april 1998, at ansøgning om autorisation er Psykolognævnet i hænde senest den 31. marts 2005.

Psykologer, som ansøger om autorisation fra den 1. april 2005, kan kun opnå autorisation efter de retningslinier, der træder i kraft den 1. januar 2003.

Supervision ved andre akademiske faggrupper end psykologer, der har arbejdet i mindst 3 år inden for deres fagområde, kan godkendes med op til 40 timer, hvis supervisionen er modtaget i arbejds- og organisationspsykologiske sager/arbejdsopgaver. Det er en forudsætning, at supervisionen har været nødvendig og faglig relevant i uddannelsesforløbet, og at supervisionen fandt sted senest den 31. december 2007.

Psykolognævnet, december 2002

Afsnittet "Fjernsupervision" er af Psykolognævnet besluttet indsat i maj 2014.

Bilag

Hovedområder og Målgrupper

Det psykologfaglige arbejde kan opdeles i to hovedområder: udredning og intervention, der foretages i forhold til de tre målgrupper: individ, gruppe og organisation.

I. Hovedområder

Udredning

Udredning karakteriserer det forløb, hvor psykologen f.eks. via indsamling af information, samtaler med klienter, testning, undersøgelse samt vurderinger og analyser arbejder sig frem til en forståelse af den præsenterede opgave, problem eller konflikt. Udredningen afsluttes oftest med, at psykologen gennem en rapportering (mundtlig eller skriftlig) præsenterer sin udredning og dens konklusioner til opdragsgiveren.

Intervention

Intervention karakteriserer det forløb, hvor psykologen på baggrund af en erhvervet viden om opgaven (via egen eller andres udredning, et indledende samtaleforløb eller lignende) igangsætter en påvirknings-, ændrings- eller udviklingsproces ved hjælp af psykologiske metoder.

Selvom en udredning i mindre grad påvirker de personer, udredningen retter sig mod, og den præsenterede problemstilling, og der tilsvarende sker en opsamling af information undervejs i interventionen, er det væsentligt, at psykologen over for opdragsgiver og de, som indgår i opdraget, tilkendegiver, om et givent forløb er at betragte som udredning eller intervention.

Ved nogle psykologfaglige opgaver kan det være hensigtsmæssigt, at psykologen sammen med dem, som indgår i opdraget, gennemløber en proces, som veksler mellem elementer med udredning og elemen-

ter med intervention. Det er også her væsentligt, at psykologen overfor de personer, der indgår i opdraget, beskriver og opnår accept af denne arbejdsform.

II. Målgrupper

Individ

Et individ kan ikke undersøges eller beskrives uden samtidig at medinddrage individets sociale forhold og relationer. Som en del af udredningen kan psykologen f.eks. have kontakt med personens sociale netværk for at indhente oplysninger, men dette gør ikke målgruppen til "gruppe". Det psykologiske arbejde med målgruppen individ defineres derfor ved, at psykologen i opgaverne har den primære kontakt med én person med henblik på udredning eller intervention i forhold til denne person og med fokus på denne persons individualitet.

Eksempler på udredning i forhold til individer:

- Psykologisk undersøgelse (med anvendelse af test, samtaler, interview m.m.)
- Samtale- eller observationsforløb med henblik på efterfølgende vurdering eller udtalelse
- Opgaver med rekruttering og udvælgelse af medarbejdere og ledere
- Visitation

Eksempel på intervention i forhold til individer:

- Samtaler og rådgivningsforløb
- Psykoterapeutiske forløb
- Supervision og faglig vejledning
- Træningsaktiviteter

Gruppe

Som ved individ er det psykologens kontakter i opgaven, der afgrænser målgruppen gruppe fra målgruppen individ. En gruppe består af to eller flere individer, mellem hvilke der består visse dynamiske relationer, og hvor der er en eller anden form for interaktion og samspil. Målgruppen gruppe har en (relativ) konstans i den periode, hvor psykologen arbejder med udredning eller intervention.

Fokus er på gruppens dynamik, interaktion og samspil med respekt for de enkelte individer, der indgår i gruppen. Som en del af udredningen kan psykologen f.eks. interviewe enkeltpersoner med henblik på at anvende dette i gruppesammenhænge.

Målgruppen gruppe kan f.eks. være:

- En familie
- En gruppe sammensat med henblik på terapi
- En gruppe sammensat med henblik på supervision eller faglig vejledning
- En gruppe sammensat, fordi de har en fælles reference (ulykke, krise m.m.)
- En gruppe, der har en arbejdsmæssig tilknytning (klasse, team m.m.)

Eksempler på udredning i forhold til gruppe:

- Psykologisk undersøgelse, evaluering og analyse (med anvendelse af test, samtaler, interview m.m.)
- Samtale- eller observationsforløb med henblik på efterfølgende udtalelse eller vurdering
- Visitation

Eksempel på intervention i forhold til gruppe:

- Familierådgivning og familierapi
- Terapi- og samtaleforløb med grupper
- Supervision og faglig vejledning
- Teamudvikling
- Ledertræning

Organisation

Målgruppen organisation er karakteriseret ved at være et socialt system af interne relationer, som primært er bestemt af et fælles mål og/eller af en specifik magtinstans, som er afgørende for relationerne. De interne relationer i organisationer er baseret på, at nogen eller noget beslutter muligheden for andre til at træde ud og ind, blive medlem eller miste medlemskab.

I organisationen mødes og handler individer i grupper om fælles midler til at opnå forskellige mål og fælles mål. Derigennem skaber de

den relevante sociale struktur af gensidigt afhængige adfærdsmønstre. Individet kan være del af en eller flere forskellige grupper samtidig.

I arbejdet med målgruppen organisation er fokus på organisationens kerneaktiviteter så som læring, selvrefleksion, forandring og udvikling. Den enkelte medarbejder og de enkelte grupper er bærere af disse processer. Derfor er gruppernes og individernes handlinger og de måder, individerne organiserer de daglige aktiviteter på, et væsentligt grundlag til forståelse af organisationen.

Eksempler på udredning i forhold til organisation:

- Psykologisk undersøgelse, evaluering og analyse (f.eks. med henblik på trivselsproblemer, en ønsket omstilling, udvidelse, nedskæring eller sammenlægning)

Eksempel på intervention i forhold til organisation:

- Organisationsforandring og -udvikling (f.eks. med henblik på at forbedre trivsel, understøtte en omstilling, udvidelse, personale-reduktion eller sammenlægning).

Autorisationsordning for psykologer

Udgivet af:

Psykolognævnet
Holmens Kanal 22
1060 København K
telefon: 41 85 13 43
telex: 33 93 25 18
e-mail: pn@sm.dk
www.psykolognævnet.dk

Tryk:

Socialministeriets Departement, København K.

ISBN 87-7546-149-8

december 2002

Psykolognævnet, Holmens Kanal 22, 1060 København K